

N:o 28.

Ank. till Riksd. kansli den 8 februari 1901, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående jordaf-
försöndring från förra korpralsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Nöb-
belöf n:o 6 i Malmöhus län.*

(I. A.)

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 12) af den 30 novem-
ber 1900 har Kongl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af stats-
rådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen
medgifva,

ej mindre att från utarrenderade förra korpralsbostället $\frac{3}{4}$ mantal
Nöbbelöf n:o 6 i Nöbbelöfs socken och Torna härad af Malmöhus län
finje åt Norra Nöbbelöfs församling för utvidgning af församlingens
kyrkogård och till skolhustomt under eganderätt upplåtas jordområden
om tillhopa 58 ar 80 qvadratmeter enligt två af vice kommissionslandt-
mätaren Nils P. Appelgren år 1899 uppgjorda planritningar, att af för-

samlingen tillträdas den 14 mars 1907, då nu löpande arrendetiden för egendomen utginge, eller dessförinnan efter öfverenskommelse med vederbörande arrendator, under vilkor att församlingen senast en månad efter erhållen del af Kongl. Maj:ts tillstånd till upplåtelsen till Malmöhus läns ränteri såsom köpeskilling för områdena inlevererade 1,029 kronor samt, när så erfordrades, upprättade och för framtiden underhölle stängsel i områdenas gräns mot kronans mark,

än jemväl att den inflytande köpeskillingen finge användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Af förberörda statsrådsprotokoll inhemtas, hurusom Norra Nöbbelöfs församlings förenade kyrko- och skolråd i ansökning den 31 juli 1899 anhållit, att från utarrenderade förra korpralsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Nöbbelöf n:o 6 måtte för all framtid för församlingens räkning få afsöndras dels för kyrkogårdens utvidgning 0,062 hektar, dels ock till tomt för nytt skolhus 0,526 hektar enligt ofvanberörda af vice kommissionslandtmätaren Appelgren uppgjorda planritningar, i sammanhang hvarmed kyrko- och skolrådet föreslagit den årliga afgälden för områdena till tjuguen kronor för tunnlandet samt förklarar, att församlingen vore villig dessutom godtgöra nuvarande arrendatorn af bostället under hans återstående arrendetid för den förlust han kunde anses lida genom afståendet af ifrågavarande jordstycken.

Jemlikt härå erhållen remiss hade domänstyrelsen låtit inhemta yttranden från Kongl. Maj:ts befallningshafvande och tillförordnade domänintendenten i Malmöhus län, domkapitlet i Lund, vederbörande fögderiförvaltning och förste provinsialläkare, arrendatorn af ifrågavarande kronoegendom samt Norra Nöbbelöfs församling, af hvilka förste provinsialläkaren anförde, att han vid besök å ifrågavarande plats funnit det till kyrkogårdens utvidgning afsedda området utgöras likasom den äldre begravningsplatsen af ett mäktigt, 3 till 4 meter djupt sandlager, täckt af ett tunt lager jordmylla och öfvergående i ett lager af gröfre grus och sten, så att grundvatten ej påträffades förr än ett godt stycke under grafvarnes botten, samt att i sanitärt hänseende inga olägenheter vore att befara af berörda utvidgning. För egen del anförde domänstyrelsen i utlåtande den 16 februari 1900, att, då församlingen icke ens uppgifvit, att lämplig plats för skolhus ej skulle vara att tillgå å enskild tillhörig jord, samt den ifrågasatta utvidgningen af kyrkogården, efter hvad handlingarna utvisade, ej vore påkallad af bristande utrymme å den nu-

varande kyrkogården, utan endast åsyftade att i sammanhang med förvärfvande af den tillämnade skolhustomten åt detta håll bereda lämpligare gräns för kyrkogården än den nuvarande, domänstyrelsen funne sig ej kunna biträda ansökningen.

Med hänsyn till hvad domänstyrelsen anfört, hade Kongl. Maj:t genom beslut den 16 mars 1900 förklarar ansökningen icke till någon Kongl. Maj:ts åtgärd föranleda.

Efter uppdrag af församlingen å kyrkostämma den 17 juni 1900 hade härefter förenade kyrko- och skolrådet inkommit med förnyad ansökning om upplåtande åt församlingen af förberörda områden samt dervid anfört: att kyrkogårdsutvidgningen visserligen afsett en lämplig form åt kyrkogården, men ock en tillökning i den nu till området ganska inskränkta begravningsplatsen, hvilken tillökning, då jordstyckningar och bebyggande af ett till Lunds stads område gränsande hemman börjat företagas samt tillväxt i folkmängden måste deraf blifva en följd, vore af behovet påkallad; att, om det till kyrkogårdens utvidgning begärda jordstycket ej finge af församlingen förvärfvas, församlingens under byggnad varande nya kyrka komme att ligga mycket olämpligt, nästan alldeles intill vestra ringmuren; att kyrkogården ej kunde utvidgas i annan riktning än den föreslagna, då mot söder finnes en djup grusgrop af stort omfång och kyrkogården mot öster och norr begränsades af allmän bygdeväg; att, på sätt ansökningen bilagda intyg utvisade, skolrådet förgäfves efterfrågat jord hos enskilde jordegare, på hvilkas egor det kunde blifva tal om att förlägga det nya skolhuset, och att i allt fall någon verkligt lämplig byggnadsplats för skolhuset å de kringboende jordegarnes områden icke förefunnes; att, beträffande priset för de begärda områdena, bestämmandet deraf öfverlemnades till Kongl. Maj:ts bepröfvande, dervid dock framhölles, att jorden i fråga utan allt tvifvel vore den svagaste bland boställets egor, då större delen bestode af en f. d. grustägt, derifrån flere tusen lass sand och grus blifvit bortforslade, så att, om församlingen blefve egare till platsen, ett ganska dyrbart fyllningsarbete måste utföras, hvarför ock det kunde med temlig visshet antagas, att, om Kongl. Maj:t skulle anse nödigt förordna om en officiel taxering af jorden, en sådan komme att nära sammanfalla med den uppskattning, som låge till grund för den först gjorda ansökningen; att emellertid, derest Kongl. Maj:t skulle anse sistberörda uppskattning för låg och en officiel taxering obehöflig, församlingen vore villig för sin del underkasta sig den värdesättning å jorden, som tillförordnade domänintendenten

i sitt utlåtande öfver förra ansökningen verkställt och enligt hvilken jorden skulle vara värd 1,750 kronor för hektar; samt att kyrko- och skolrådet, under förhoppning att den förra ansökningen skolat vinna Kongl. Maj:ts bifall, med arrendatorn af bostället träffat öfverenskom- melse om nyttjanderätten till ifrågavarande jordstycken för den tid, han innehade arrendet, och redan förra hösten påbörjat såväl kyrko- som skolhusbyggnaderna, af hvilka den senare, som vore af synnerligen stort behof påkallad, för inrättande af en förut saknad småskola, nu närmade sig sin fullbordan och kyrkobyggnaden så fortskridit, att hvalfslagningen snart skulle påbörjas, hvadan någon ändring i dess situationsplan numera icke vore möjlig.

Efter erhållen befallning att häröfver afgifva utlåtande hade do- mänstyrelsen infordrat yttranden i ärendet från boställets arrendator, Anders Ericsson, å hvilken arrenderätten enligt domänstyrelsens resolu- tion den 23 februari 1900 öfverflyttats, fögderiförvaltningen i orten, till- förordnade domänintendenten och Kongl. Maj:ts befallningshafvande, af hvilka arrendatorn förklarar, att, derest församlingen erhöle tillstånd att å boställets egor uppföra skolhusbyggnad, hinder därför å hans sida ej mötte, under förutsättning att han af församlingen erhöle skälig ersätt- ning under sin återstående arrendetid. Fögderiförvaltningen, som vits- ordat uppgiften i ansökningen derom, att annan lämplig mark än den der angifna ej funnes för utvidgning af församlingens kyrkogård, äfven- som att den ifrågasatta tomten till skolhus vore den mest passande, hade vidare anført, att, då enskilde jordegare ej velat afstå någon jord för sistnämnda ändamål samt församlingen vore villig att lösa jorden mot ett pris af 1,750 kronor för hektar, fögderiförvaltningen tillstyrkt bifall till ansökningen. Äfven tillförordnade domänintendenten hade till- styrkt bifall till ansökningen, då numera i löseskilling för jorden i fråga erbjudits det pris, som af honom enligt hans utlåtande öfver förra an- sökningen ansetts böra betalas eller efter 1,750 kronor för hektar. Kongl. Maj:ts befallningshafvande hade, enär församlingen med den i ärendet numera åstadkomna utredning finge anses hafva visat behofvet att komma i besittning af ifrågavarande jordområden för dermed afsedda ändamål samt församlingen förklarar sig vilja erlægga den löseskilling, som kunde varda för dessa jordområden bestämd, förmält sig icke hafva något att erinra mot bifall till framställningen.

För egen del hade domänstyrelsen dels förklarar sig i likhet med Kongl. Maj:ts befallningshafvande numera icke hafva något att in-

vända deremot, att församlingen finge för angifna ändamålen tillösa sig de områden, hvarom fråga vore, dels ock, beträffande beloppet af den löseskilling, som i sådant fall borde af församlingen erläggas, erinrat, att enligt de utlåtanden, som öfver församlingens förra ansökning afgifvits af tillförordnade domänintendenten och fögderiförvaltningen, afgälden för marken, beräknad efter dess afkastningsförmåga, ansetts böra sättas af den förre efter 70 kronor för hektar och af fögderiförvaltningen efter 86 kronor för hektar samt för köpeskillingsbestämmande afgälden kapitaliseras, jemlikt domänintendentens förslag, efter fyra procent, då köpeskillingen komme att motsvara ett pris af 1,750 kronor för hektar, och enligt fögderiförvaltningens förslag efter fem procent, i hvilket fall köpeskillingen skulle uppgå till 1,720 kronor för hektar; hvarjemte domänstyrelsen vidare anfört, att då enligt domänstyrelsens åsigt den af fögderiförvaltningen föreslagna afgäld måste anses fullt motsvara markens behållna afkastning, och med nu gängse räntesatser skäl saknades att vid afgäldens kapitalisering för fastställande af köpeskillingsbeloppet till grund härför lägga en lägre räntefot än den af fögderiförvaltningen i enlighet med kongl. cirkuläret den 6 december 1878 förordade eller fem procent, den i ansökningen erbjudna köpeskilling, hvilken öfverstege den af fögderiförvaltningen föreslagna, syntes vara fullt antaglig; och hade domänstyrelsen hemställt, att ifrågavarande, å vice kommissionslandtmätaren Appelgrens omförmälda planritningar upptagna jordområden om tillsammans 0,588 hektar måtte från $\frac{3}{4}$ mantal Nöbbelöf n:o 6 af söndras och till Norra Nöbbelöfs församling under eganderätt upplåtas att med sådan rätt af församlingen disponeras från den 14 mars 1907, då nu löpande arrendetiden för bostället utginge, eller dessförinnan efter öfverenskommelse med vederbörande boställsarrendator, under vilkor att församlingen senast en månad efter erhållen del af Kongl. Maj:ts tillstånd till upplåtelsen till Malmöhus läns ränteri såsom köpeskilling för områdena inlevererade 1,029 kronor. Den inflytande köpeskillingen hade domänstyrelsen ansett böra användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Med anledning af hvad sålunda i ärendet förekommit och efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet hemstälde departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta förevarande proposition.

Statsutskottet, som icke haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t uti ifrågavarande hänseende föreslagit, hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 8 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.